

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
İSLAM TETKİKLERİ MERKEZİ DERGİSİ

JOURNAL OF THE NEAR EAST UNIVERSITY ISLAMIC RESEARCH CENTER

Yıl 2, Cilt 2, Sayı 1, Bahar 2016

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ İSLAM TETKİKLERİ MERKEZİ DERGİSİ
JOURNAL OF THE NEAR EAST UNIVERSITY ISLAMIC RESEARCH CENTER

ISSN: 2148-922X

Yakın Doğu Üniversitesi Adına Sahibi
Owner on Behalf of Near East University
Dr. Suat İrfan GÜNSEL

Onursal Editör Honorary Editor
Prof. Dr. Ümit HASSAN (Rektör/President)

Editörler Editors
Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK&Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ
capakibrahim@hotmail.com; mehmet_mahfuz@yahoo.com

Yayın Kurulu Editorial Board
Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK, Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ,
Prof. Dr. Halil İbrahim BULUT, Prof. Dr. Ümit HASSAN,

Danışma Kurulu Advisory Board
Prof. Dr. Mümtaz ALİ (International Islamic University, MALEZYA)
Prof. Dr. Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ (Yakın Doğu Üniversitesi Öğretim Üyesi, KKTC)
Prof. Dr. Talip ATALAY (K.K.T.C. Din İşleri Başkanı, KKTC)
Prof. Dr. Muhammed BABAAMMİ (Metodoloji Enstitüsü Müdürü, CEZAYİR)
Prof. Dr. İsmail BARDHİ (Dean School of Islamic Theology of Skopje, ABD)
Prof. Dr. Şenol BEKTAŞ (Yakın Doğu Üniversitesi Rektör Yardımcısı, KKTC)
Prof. Dr. İbrahim ÇAPAK (Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı, KKTC)
Prof. Dr. İlyas ÇELEBİ (Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Şinasi GÜNDÜZ (Uluslararası Balkan Üniversitesi Rektörü, MAKEDONYA)
Prof. Dr. Enis HURŞİT, (Refah Üniversitesi Rektörü, PAKİSTAN)
Prof. Dr. Ali KARADAĞI, (Katar Üniversitesi, KATAR)
Prof. Dr. Raşit KÜÇÜK (Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Mehmet Emin ÖZAFŞAR (T.C. Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Ömer ÖZSOY (Frankfurt Üniversitesi ALMANYA)
Prof. Dr. Burhanettin TATAR (Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Prof. Dr. Hasan Kamil YILMAZ (T.C. Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Recep DURAN (Yakın Doğu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, KKTC)
Doç. Dr. Hakan OLGUN (İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE)
Doç. Dr. Muhammed REYYAN, (Ürdün Üniversitesi, ÜRDÜN)
Doç. Dr. Mehmet ÜMİT (Yakın Doğu Üniversitesi Öğretim Üyesi, KKTC)
Yrd. Doç. Dr. Yusuf SUİÇMEZ (Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Bu Sayının Hakemleri
Prof. Dr. H. İbrahim BULUT, Prof. Dr. M. Mahfuz SÖYLEMEZ, Prof. Dr. Nazım HASIRCI, Doç. Dr. Mehmet ÜMİT,
Doç. Dr. İsmail HİRA, Yrd. Doç. Dr. Ferruh ÖZPİLAVCI, Yrd. Doç. Dr. Yılmaz ÖZDEMİR, Yrd. Doç. Dr. İhsan KAH-
VEÇİ, Yrd. Doç. Dr. Yusuf SUİÇMEZ

Yönetim Yeri Head Office
Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Email: mehmetmahfuz@gmail.com
mehmet.mahfuz@neu.edu.tr

ISSN: 2148-922X

Mizanpaj: Ankara Dizgi Evi

Baskı/Printing: Yakın Doğu Üniversitesi Matbaası/Bahar 2016

İÇİNDEKİLER

<i>Editörden</i>	5
İsmail GÜLEÇ <i>Abdurrahim Fedâi'nin Hâfız Divânı'nun İlk Beytine Yaptığı Şerhin Önceki Şerhlerden Farkı</i>	7
Mustafa GÖREGEN <i>Bir Arada Yaşama Tecrübesi Bakımından Osmanlı Dönemi Kıbrıs</i>	19
İbrahim USTA <i>Eş- Zıt Anlam Bağlamında El-Müsellesât</i>	31
Şerefettin ADSOY <i>Diyarbakır Ziya Gökalp Yazma Eserler Kütüphanesi'nde Bulunan Mantık ve Felsefe'ye Dair Yazma Eserler</i>	45
Adnan ADIGÜZEL_Esra SINJAR <i>Geçmişten Günümüze Müsikişinâs Ziriyab'ın Endülüs Kültür Hayatına ve Avrupa'ya Etkileri</i>	71
Abdullah TAŞKESEN <i>Sabri F. Ülgener'de Edebi Metinlerde Sosyal Gerçekliğin Keşfi ve Entelektüel Kimliği</i>	97
Yaşar SUVEREN <i>Türkiye'de Muhafazakârlık Olgusunun Siyasal Algılanışı Üzerine: Bir Alan Çalışmasının Bulguları</i>	107
Recep DURAN <i>İslam Felsefesinde "Vucud-u Zihni" (Zihinsel Varlık) Anlayışına Bir Geç Dönem Osmanlı Örneği: İsmail Gelenbevi II</i>	139
Mehmet Şemseddin GÜNALTAY Sadeleştiren: İbrahim ÇAPAK <i>Kadim Felsefe İslam Dünyasına Nasıl ve Hangi Yol İle Girdi</i>	161
Mesut ÇAPA <i>Türkiye Cumhuriyeti'nin Kuruluş Yıllarında Kıbrıs'ta Eğitim Teşkilatı: Kıbrıs Şehbenderi Asaf Bey'in Raporu</i>	193
<i>Yazım Kuralları</i>	211

EDİTÖRDEN

İslam Dünyası son derece zorlu bir süreçten geçmektedir. Birlik ve bütünlüğünü kaybetmiş, her geçen gün biraz daha parçalanmakta; cemaat ve cemiyetler bağlamında giderek daha da küçük hale gelmektedir. Her parça yegane hakikate sahip olduğunu iddia ederek diğerlerini ana gövdenin ya dışında görmekte veya dışına atmak için bir çabanın içerisine girmektedir. Adına ümmet dediğimiz devasa dünyanın karşıt bloğunu teşkil eden Batı ise her geçen gün yekpare hale gelmekte, aralarında var olan düşünsel farklılıklarını konuşulabilir bir zeminde tutarak; her bir parçanın savunduğu düşünceyi onun için doğru kabul etmekte, kendi farklılığını koruyarak onunla birlikte yaşamının yolunu aramaktadır. Her ne kadar Hz. Peygamber Medine vesikasıyla, bırakın Müslümanların sahip oldukları farklılıklara rağmen birlikte yaşamayı; gayrimüslimlerle birlikte aynı mekanı paylaşabilecek bir düzlemin var olabileceğini göstermişse de biz Müslümanlar buradan çok uzağa savrulmuş ve ırk, renk, dil ve bölge temelli ayrışmalarımızı daha da derin hale getirmişiz. Bu bölünmelerin kimin lehine olduğunu, bundan kimlerin daha çok istifade ettiğini hiç düşünmeden her geçen gün biraz daha birbirimizden kopmuşuz. Bu durum İslami ilimlerle uğraşmayı daha da önemli hale getirmektedir. Zira ancak bu birlik ve bütünlüğü, yeklik ve tekliği sahip bilgi kuracak veya büyüte bilecektir. Sahih bilgiyi bir başka ifadeyle hakikati hedefleyerek bilgi üretilmeden ümmetin dirlik ve düzenin kurulamayacağı gerçeği kadar, her bir akademik çalışmanın bu hakikatin ancak bir vechesini aktarabileceği, tamamını kuşatmasının mümkün olmadığı müsellemler kaziyesi de önem kazanmaktadır. Dolayısıyla hakikati hedefleyerek çaba sarf etmek kadar, hakikatin ancak bir tarafına ulaşabileceğimiz, tamamını kuşatamayacağımızı da görmek durumdayız. Bu durum bizi üretilen diğer malzemeden de istifade etmeye, diğerlerinin düşüncesinden faydalanmaya ve daha doğru sonuçlara ulaşmaya itecektir. Bunun olmaması durumunda hadiseye hep tek zaviyeli bakacak ve eksik bir sonuca ulaşacağımızın bilinmesi gerekir.

Müslümanların bu denli fazla savruldukları günümüzde, ümmetin birliği ve insanlığın kurtuluş ve selametini savunan *Yakın Doğu Üniversitesi İslam Tetkikleri Merkezi Dergisi*, mütevazı yürüyüşüne, emin adımlarla, devam ederek üçüncü sayısıyla karşınıza çıkmaktadır. Önceki sayıların da olduğu gibi bu sayısında da ciddi akademik yazılarla çıkan dergimiz, kendisiyle yarışarak her geçen gün daha iyi bir noktaya gelmeye çaba sarf

etmektedir. Bu sayısında dokuz özgün makale içeren dergimizde bir de Osmanlı Türkçesinden modern Türkçeye aktarılan bir yazı da yayınlanmaktadır. Böylelikle ata yadigârı kültürün de günümüze aktarılması için aracı olmaktadır.

Dergimizin resmi yayın organı olduğu İslam Tetkikleri Merkezi ise Lefkoşa merkezde başladığı halka açık akademik derslerini önümüzdeki dönemden itibaren daha profesyonel şekilde devam edecektir. Yanı sıra Eylül ayından itibaren de Girne'de bulunan Milli Arşiv'deki yazmaların kataloğunun çıkarılması için geliştirdiği projesi faaliyete sokacak ve oluşacak eseri de yayınlayacaktır.

Merkezimizin daha başarılı ve hayırlı çalışmalar yapması temennisiyle... Bir sonraki sayıda buluşmak üzere...

Mehmet Mahfuz SÖYLEMEZ
Editör